

MSBP_VC1

Výtvarné činnosti 1

(základy výtvarné kultury)

Alice Stuchlíková

katedra výtvarné výchovy, Pedagogická fakulta, Masarykova univerzita, Brno

7. 11. 2012

Slovníček VII.

DICKINSOVÁ, Rosie – GRIFFITHOVÁ, Mari. *Poznáváme umění*. Bratislava: Perfekt, 2004, s. 135.

kniha hodinek

- ilustrovaná kniha obsahující modlitby pro různou denní dobu, různé dny a různá roční období. Používala se spíše doma než v kostele.

komplementární (doplňkové) barvy

- barvy, které jsou v kruhu barev umístěny proti sobě. Když jsou vedle sebe, velmi výrazně kontrastují a vzájemně se zjasňují.

krajinomalby

- obrazy, jejichž hlavním námětem je krajina nebo scenérie.

krásná umění

- souhrnné označení pro malířství, sochařství, kresbu, volnou grafickou tvorbu a někdy i pro hudbu a poezii. Na rozdíl od užitého umění krásná umění nemají žádný praktický účel.

Slovníček VIII.

DICKINSOVÁ, Rosie – GRIFFITHOVÁ, Mari. *Poznáváme umění*. Bratislava: Perfekt, 2004, s. 135.

kruh barev

- uspořádání tří **primárních barev** (červené, žluté a modré) a **sekundárních barev** (oranžové, zelené a fialové), které získáte smícháním primárních barev.

lept

- druh **grafického listu** vytvořený s použitím kovové desky, na kterou byla nanesena vrstva ochranného vosku. Obraz se vyškrábe do tohoto vosku, čímž se odkryje kov po něm, a odkrytá místa na kovové desce se vyleptají kyselinou. Pak se na desku nanese tiskařská barva a tiskne se stejným způsobem jako u rytiny.

litografie

- druh **grafického listu** vytvořený tak, že se kreslí mastnou křídou na kamennou nebo kovovou desku, která se pak zaleptá kyselinou. Při tisku se deska nejdříve navlhčí a pak se na ni nanese vrstva tiskařské barvy. Ta přilne jen k liniím nakresleným mastnou křídou, které se otisknou na papír..

Slovníček IX.

DICKINSOVÁ, Rosie – GRIFFITHOVÁ, Mari. *Poznáváme umění*. Bratislava: Perfekt, 2004, s. 136.

memento mori

- předmět zahrnutý do obrazu, aby člověka přiměl zamyslet se nad smrtí, například lebka nebo dohasínající plamen.

mezinárodní gotika

- pojmenování pro dekorativní, výrazně barevný styl malby, používaný v Evropě ve 14. a 15. století.

Mínójci

- starověký řecký národ, který žil na ostrově Kréta.

mozaiky

- obrazy vytvořené z drobných kousků barevného skla nebo kamene, zasazených do omítky nebo tmelu na stěně nebo na jiné ploše.

Slovníček X.

DICKINSOVÁ, Rosie – GRIFFITHOVÁ, Mari. *Poznáváme umění*. Bratislava: Perfekt, 2004, s. 136.

Mykéňané

- starověký národ, proslulí válečníci.

mytologický

- vztahující se k řeckým a římským mýtům.

obrazoborci (ikonoklasté)

- lidé, kteří chtěli zničit náboženské umění, protože byli přesvědčeni, že zobrazování osob vede k uctívání model. Obrazoborectví se projevilo v 8. století v byzantské říši a v pozdním 16. a 17. století v severní Evropě.

olejové barvy

- barvy vyrobené smícháním **pigmentu** a oleje, používané všeobecně od 15. století až do 20. století.

Slovníček XI.

DICKINSOVÁ, Rosie – GRIFFITHOVÁ, Mari. *Poznáváme umění*. Bratislava: Perfekt, 2004, s. 136.

optický klam

- vysoce realistický způsob malby, který se snaží oklamat diváky, aby si mysleli, že se nedívají na malovaný obraz, ale na skutečný předmět.

paleta

- prkénko, na němž si malíř míchá barvy. Výraz paleta může také znamenat výběr barev používaných určitým malířem.

perspektiva

- pravidla používaná k vytvoření dojmu trojrozměrného prostoru v dvojrozměrné kresbě. Jedno pravidlo perspektivy je, že předměty vypadají menší, když se vzdalují. Nejpřesnější systém, vypracovaný za renesance, je známý pod označením **jednotná** neboli **lineární perspektiva**, a používá úběžníky.

Alice Stuchlíková
Masarykova univerzita
Pedagogická fakulta
katedra výtvarné výchovy
Poříčí 7
603 00 Brno

E: alicestuchlikova@mail.muni.cz